

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 7.) Utkommer hvarje Söndag. Göteborg den 13 Februari 1853. Pris för år: 6 Rdr 32 sk. B.co. VII årgången

Fredrika Bremer.

Bland de trenne skandinaviska landen är, i literärt hänseende, måhända Sverige mest känt af utlänningen. Men i stället att glädja sig häråt, klagar en svensk kritiker öfver att det icke är de gedignare produktene af Svenskarnes författarskap, utan hufvudsakligen endast romankrammet, som införlifvats med utlandets literatur. Denna klagan är visserligen fullt grundad, med hänseende till en stor del af de svenska romaner, som på de senaste åren blifvit öfversatte i Tyskland, för att tjena lärobiblioteken till föda; men med hänseende till flere af Fredrika Bremers skrifter, är den icke billig. Hennes arbeten, särdeles de tidigare, göra ingalunda svenska litteraturen någon skam i utlandet, om de också icke göra den fullt så mycken ära, som man skulle förmoda af den omständighet, att de äro så eftersökta och begärliga. Man bör hafva så pass mycken aktning för det europeiska publikums sålunda vett, att man icke tror det vara i stånd, att sluka och beundra någon rent af alldaglig och medelmättig själspis; och med denna åsigt, vilja vi teckna en liten skiss af Fredrika Bremers literära verksamhet, och skola söka att låta henne all rättvisa vederfaras, ehuru vi icke höra till dem, som i salig berusning frossa af de rätter, som hon serverar på litteraturens bord. Men innan vi vidröra hennes författarskap, vilja vi

med ett par ord skildra hennes lif. Hon föddes i Finland 1802. Då hon var 3 år gammal, flyttade hennes far (en rik köpman och bruksegare) till Skåne. Efter faderns död kom hon till Norge, der hon någon tid vistades hos grefvinnan Sommerhjelm. Sedermera återvände hon till Sverige och bosatte sig i Stockholm. Här blef hon lärarinna i en flickpension, men detta hindrade henne icke att företaga resor till Tyskland, England, Frankrike, Schweitz, Danmark och till och med till Nordamerika.

Den första novell, hvarmed hon framträdde inför publiken, emottogs gan-

ska nådigt af kritiken. Det var fyrat med lätthet, lifliga färger och ironisk anstrykning utkastade "Teckningar ur Hvardagslifvet", hvilka röjde mera observationsförmåga och värde öfver språket, än fantasi. Det var små älskliga idyller, af hvilka läsaren kunde förstå, att författarinnan då för tiden sysslade mera med blommor, än med tysk filosofi. Man märkte att hon då icke drömde om att någon skulle vara så oförskämd och antasta frälsarens gudomlighet, och ännu mindre att hon skulle komma att ikläda sig spekulationsens stökalla harnesk, och draga ut till hans försvar mot en tysk doktor. Sedan har hon nog fått instämma med skölden:

"Men ack de flykta här, de i julva ungdomsdagen." Redan i "Familjen H..." som äfven hör till omtalade "Teckningar ur Hvardagslifvet", röjer sig en böjelse att framställa djupt passionerade själstillstånd, vid sidan af idylliska bilder i "Presidentens Döttar" (Nya Teckningar 1) återfann man samma idylliska stämning och lätta ironi, som i hennes tidigare arbeten, och derjemte en god del reflexioner. Palmblad rosade boken, och Tyskarne öfversatte den samt funno sig så belätne med den svenska författarinnans reflexioner, att Brockhaus måste sörja för en 4:de upplaga, och inrymma åt henne en sida i sitt konversationslexikon.

Andra afdelningen af "Nya Teckningar" ut-

Fredrika Bremer.

gjordes af romanen Nina, "som har många poetiska partier och reflexioner, men sväfvat i molnen och har förlorat verkligheten." Recensenten i svenska literatortidningen (Palmblad) beklagade, att kompositionen led af orimligheter, och att handlingen allt för ofta strandade mot sandöknar af lyriska monologer och ästetiska reflexioner, bland hvilka likväl funnos många högst träffande, sinnrika, djupa och rörande. Alla äro de "en skön själs bekännelser" och framställde på ett skönt språk. Genom det hela går en harmonisk katon af renhet och klarhet; än utbreda sig för läsaren scener af idyllisk blidhet, än himmelsblåa tafvor af fred och försoning. Emellertid hade reflexionerna fått en sådan bredd, att de som beundrat skapelserna af hennes idylliska pensel, icke funno särdeles smak i denna bok.

Författarinnan tycks också sjelf hafva märkt, att hon var kommen nog långt ut på reflexionens is, ty i sin nästa roman, Grannarne, närmade hon sig åter sin tidigare ståndpunkt. Hela romanen är tagen ur lifvet. Plan, karaktersteckning och situationer äro lika lyckliga. "Medelst en viss, artistisk, af få förstörd alkemi, förvandlar hon prosa till poesi, slagg till metall, samt öfverdrager hvardagslifvet med en glänsande förgyllning, i det att hon beslöjar och mildrar det stötande deri, men uppsöker i hvardagliga händelser och karakterer det bättre, högre och ädlare, åt hvilket hon gifver adel, prägel, relief." Ur det till utseendet så prosaiska hvardagslifvet hade hon framlockat så mycken poesi, att publiken blef förvånad, som öfver ett hexmästeri. Man läste med begärlighet, för att se hur det gick till, och för att lära sig göra konststycket efter. Men många fruar och mamseller, som i Fredr. Bremers fotspår med ängslig noggrannhet och qvinlig omtänksamhet, noterade lifvet i kök och köllare, vid thebordet och tvättbaljan, förstodo icke att gifva sina rätter samma kryddande tillsatser, som mästariinnan, och därför har publiken blott för skams skull och emedan modet så bjöd, hållit till godo med deras alster. Fredr. Bremers imitatorer hafva ofta skildrat det obetydliga som obetydligt och det hvardagliga som hvardagligt.

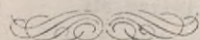
I Grannarne öfverträffade Fredrika Bremer icke blott sina egne, tidigare noveller, utan äfven alla öfrige svenske författares arbeten i samma genre. Hennes senare romaner började förlora i intresse, till följe af deras allt för öfvervägande moraliska tendens. Deremot har hon, som frukter af sina täta resor, lemnat flere intresanta

skildringar, som vittna om mycken observationsförmåga.

Att flere af hennes romaner blifvit öfversatte på Danska, är temligen allmänt bekant, men mången af våra läsare torde kanske icke veta att flere af hennes produkter äfven funnit vägen till Frankrike, England och Holland.

Innan vi sluta denna skiss, vilja vi anföra, hvad Sturzenbecker säger om henne i sina föreläsningar öfver "den nyare, svenska skönlitteraturen." Sedan han betecknat Tegnér som Svenska poesiers Gustaf II, som med sin Frithiofs saga eröfrade hela Tyskland, fortfar han sålunda: "Efter Tegnér uppträdde den litterära sköldmön Fredrika Bremer; hon är — om jag så får uttrycka mig — vår Karl XII i skönlitteraturen. Det var hon, som först, på fullt allvar, tillropade våra belletterister: "framåt, I gossar blå!" och hon (jag menar hennes sång- eller romangudinna) har gifvit sig ut på vida längre äfventyrsårder, än någon af de föregående notabiliteterna i svenska litteraturen. Jag vet icke, om hon ännu, liksom den verkliga tolfte Karl, besökt Turkiet; men, hvad vi veta, är det, att hon i en fransk "revue" blifvit komplimenterad, med det finaste parisiska galanteri, — och hvad vill det icke säga, att blifva omtalt i Paris! — som "*une jeune fille, qui écrit aux bords de la Baltique*," — vidare, att hon af sin själafrände, quakerskan Mary Howitt, introducerades i England, och att hon gått på ångfartyg öfver oceanen, och eröfrat Amerika, hvilket säkert icke skulle lyckats Karl XII. — "Frågar man nu, huruvida mamsell Bremer verkligen förtjenar denna ofantliga celebritet, så ville vi gerna göra alla möjliga krumsprång, för att slippa gifva svar på frågan, — neml. ett svar på ära och samvete. Men — det får gå: Vi tro, att Mamsell Bremer skrifvit flera utmärkta saker, och att många förträffliga blöd kunna upplettas i alla hennes arbeten. Särdeles i hennes första "teckningar" finner man så mycket naivt och täckt, så mycket älskligt ur "hvardagslifvets" idylliska värld, så mycket oskyldigt och harmlöst löje öfver dess "*petites miseres*," att man icke kan undgå, att både älska och beundra henne; så tillvida är allt, utan tvifvel, godt och väl. Men Mamsell Bremer var icke belåten med sig sjelf, oakadt alla voro så belåtna med henne. Hon sträfvade efter någonting sublimt, någonting sekulariskt, någonting genomgripande. Hon ville på samma gång vara Fredrika Bremer, madam Stael och en bit af Georges Sand; hon ville visa världen, att äfven hon kunde taga

ihop med äqvistiga spörsmål, agera filosof, och, som det heter, "lösa lifvets gåtor." Det var då, som hon, med en makalös hardiess, offentlig uppträdde emot Strauss, — det var då, som hon började skriva dessa romaner i den högre koren, i hvilka hon tyckes hafva tagit sig till uppgift, att gå fram som hela världens rädderska och reformatörska, predikande bot och bättring, och utdelande löfte om paradiset's sjufaldiga glädje till alla dem, som sätta sin tro och förtröstan till hennes moraliska roman i 3 tomer, — det var då, som hon satte gnället i system, detta gnäll, som redan förut i åtskilliga leines arbeten, dragit en och annan suck, — det var då, som hon, den intagande genremålerskan, med de milda, men derföre icke matta färgerna, med förvånande hast förvandlades till en dyster och trakig klosterguvernans, och hela hennes poesi, som i början var en blond tärna, med friska rosor på kinderna, urartade till en blek sjukling, med vissna läppar och tårar i ögonvråna. Vi för vår del, tro icke — om vi nu ändtügen uppriktligt skola säga vår tanka om saken — att Mamsell Bremer, i poetiskt eller ästetiskt hänseende, vunnit på denna förvandling. Men vi inse ganska väl, att hon, öfver hufvud taget, kanske just härigenom vunnit en popularitet, som möjligen annars aldrig fallit på hennes lott. Förhållandet är nemligen det, att man numera icke läser Mamsell Bremers arbeten, blott och bart som berättelser, utan som kristliga uppbyggelseböcker, som gudliga predikningar i en ny och insinuant form. Dock misskänna vi ingalunda, ur denna synpunkt, hennes fromma noveller; världen torde väl behöfva dylikt också. Det är kristendomen, som, för att undgå den filosofiska kritiken, kastar sig i armarne på romanen.

Utdrag af Professor Hansteens "Resminnen från Siberien, år 1829 och 1830."

(Forts. fr. N:o 5.)

Ändtligen anlände vi, om aftonen, till det bestämda stället, i närheten af en liten pöl, som var kringväxt med säf, — det nästan enda bränsle man har att tillgå på steppen. Våra kameler hade ankommit kort förut. Genom ett hål i kamelens näsbrosk har man stuckit en pinne, försedd med en knapp på ena ändan och ett hål i den andra, i hvilket är fästadt ett snöre. Med detta styr kameldrifvaren sitt djur, och när han vil hafva det till att lägga sig ner,

att han må kunna aflasta dess börda, så rycker han på snöret, hvarvid kamelen knäfaller, led för led, med fram- och bakbenen vaxelvis, tills han ligger på magen.

Nu kommo flere kirgiserqvinnor från närstående kibitker, för att biträda oss vid uppsättningen af våra egne. Sedan spejlkverket blifvit sammanbundet, stack en kare ändan af en hög tillspetsad stång genom hålet i medelpunkten af hjulet, som utgör högsta delen af kibitkans hvälfning, och lyftade det i höjden. Fere qvinnor hjälpte till med att sticka de tillspetsade ändarne af de smala stänger, som skulle uppbära hjulet, in i de små hålen på dess periferi, och bundo de andra ändarne fast vid spejlkverket. Då detta var gjordt, upprullades filt mattorna, och en af dem, hvars bredd var lika med spejlkverkets höjd, lades rundt omkring detsamma, och fastbands upptill med ett långt, brokigt ylle snöre, som räckte kring hela kibitkans cylindriska del; samma åtgärd företogs med filt mattans underkant. Derpå drogos andra liknande ylle stycken kors och tvärs öfver kibitkans öfre del; men man lemnade halfva delen af det på toppen liggande hjulet fritt, på den från vinden vända sidan, för att tjena som rökhål. På snön, inne i kibitkan, lades torr säf till några tum höjd, och derofvanpå utbreddes mattor. På en grund, fri krets, i midten af tältet uppgjordes en säfeld. Vid ena sidan af spejlkverket var en öppning, som tjenade till ingång och tillslöts af en fyrkantig, brokigt utsydd, och i underkanten med en tung, rundkäpp försedd filt matta; detta var dörren. I bakgrunden af tältet lades hyenden, som betäcktes med brokiga, buchariska mattor, och tjenade som divaner för oss och sultanerna. Inom en halftimme efter vår ankomst stodo begge kibitkerna färdige. Kirgiserna nedsatte sig nu kring elden, och värmdo händer och fötter. Då man på steppen icke finner annat bränsle, än säf, och detta icke är särdeles användbart för ändamålet, så hade vi i Glinänui köpt en säck trädkol, jemte en gammal släda, hvilken sönderhöggs och användes att elda med. Vår norska betjent Anders Nielsen stod utanför dörren och skötte "samavaren" (sjelfkokaren, eller themaskinen). I den andra kibitkan, der Kosackerna och de simpla Kirgiserna bodde, hade man uppgjort en dugtig eld, öfver hvilken vår ryska tolk, Gustaf Rosenlund, kokade fisk (Osetrin) till quällsmat. Vi rökade tobak och drucko the, intogo, längre fram på aftonen, vår quällsmat, jemte en derpå följande toddy, och funno vårt nomadlif ganska komfortabelt.

Vid vår framkomst hade sultan Tschuke gifvit order att slagta tvenne får, det ena för Kirgisernas räkning, det andra för de oss åtföljande Kosackerna. I den andra kibitkan placerades tvenne, ofvantill sammanbundne störrar öfver elden, från hvilka nedhängde en stor jerngryta, som var fullpackad med snö, jemte det nyslagade fårköttet. Sedan vi druckit vårt the, gingo vi in i denna kibitka, för att se Kirgiserna äta. De sutto nedhukade i en krets kring elden; köttet upptogs ur grytan, sönderslets med händerna och utdelades i träskålar til gästerna. De togo köttet med fingrarna, och åto det utan både bröd och salt. När en Kirgis hade afgnagt största delen af köttet på ett benstycke, räckte han det, öfver axeln, till en af qvinnorna, som stodo bakom ryggen på männen; och hon fick afgnaga resten. Då köttet kokas utan salt, och soppan icke skummas, så har den alltid en grå smutsfärg. Detta är Kirgisens dagliga kost och har han fått ett sådant mål, så behöfver han icke mera på 24 timmar.

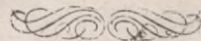
När, såsom här var fallet, någon förnäm Kirgis är närvarande vid måltiden, så visar han de öfrige en stor ära, genom följande ceremoni. Alla qvarlevorna framfattes för den gamle sultanen. Han tvättade sina händer, upptog derpå en fällknif, med hvilken han sönderskar köttet i små tärningar, dem han lade i en träskål, så han den blef rågad till brädden. Bland dessa tärningar valde han en blandning af feta och magra stycken, dem han uppstaplade på inre sidan af handen, i form af en pyramid, — så många som möjligen kunde få rum. Derpå ropade han till den närmast sittande Kirgisen: "atschad!" (kom hit), hvarpå denne kröp fram till honom på händer och fötter, med uppspärrad mun. Nu rörde sultanen handen fram och tillbaka, tills han instoppat hela köttmassan i svalget på Kirgisen. Denne kröp tillbaka, och arbetade med att tugga och svälja traktamentet. Sålunda fortsatte den hederlige sultanen hela kretsen igenom, tills hvar och en erhållit sin portion. Det erfordras någon öfning, så väl till att inproppa, som att emottaga en sådan massa i munnen, då det hör till ordningen, att intet stycke får gå förlorat; och det föreföll oss obegripligt, huru en menniska kunde rymma en sådan portion i munnen, och ännu obegripligare, huru det gick till med sväljningen. Många af dem vände sig också om, sedan de kommit tillbaka till sin plats, höllo begge händerna för munnen, och uttömde köttstyckena, för att efterha d tugga och svälja dem.

Sedan vår egen måltid var slutad, lade vi oss på våra madrasser, med fötterna åt elden och hufvudet mot väggen i kibitkan. Mattan, som omgaf den, räckte ända ned till marken, och rundt omkring hade man sammanskrapat snö, som räckte flere tum upp öfver mattans underkant, hvarigenom allt drag förebyggdes. En Kirgis var satt till att sköta och underhålla elden, genom att så småningom tillsätta den ena säfknippan efter den andra. Slutligen lades några kakor sammanpresad och torkad kogödsel på elden, hvilket gifver större hetta än säfven. Då elden slutligen slocknade, gick han ut och lade mattan, som till en del betäckte rökålet, helt och hållet öfver detsamma. Röken höll sig i kibitkans öfre del, på en manslängd från golvet, och det var så godt och ljumt der inne, som i en väl uppvärmd kamare.

Nästa morgon, sedan vi haft en lugn och vederqvickande sömn, drucko vi vårt the, och Kirgiserna åto lemmingarne af fårköttet, hvarefter kibitkan nedtogs. Några qvinnor infunno sig med hasselkäppar och bortpiskade rimfrosten från mattornas utansida, hvilka sedan ru'lades tillsammans och lades, jemte trävirket, på kamelryggen, för att transporteras vidare. Men våra kameler voro trötta och deras fötter särade efter gårdagens marsch, till följe af den skarpa snöskaren, hvilket gjorde, att då vi om aftonen framkommo till det utsatta stället, hade kamelerna ännu icke anländt. Vi nödgades derföre taga nattqvarter i en svart, nedrökad kibitka, hos en simpel Kirgisiska, hvars man var frånvarande. Som hela karavanen icke kunde få rum här, måste största delen bivakera under bar himmel. Endast de båda sultanerna, Due, jag, Anders N. och Kirgisiskan med sin 2 års gamla son, som ännu låg vid bröstet, samt Chanens gesandt tillbragte natten i kibitkan.

Det är rätt vackert att se, huru en simpel Kirgisiska helsar en sultan, när hon icke har sett honom på ett år. Hon inkommer då i kibitkan, går rakt fram till honom, och omfamnar honom, d. v. s.: hon slår högra armen kring hans hals och den venstra kring hans lif; på samma sätt gör han med henne, så att hvardera har ett öfver- och ett undertag. Derpå omskiftas armarne. Efter denna dubbla, hjertliga omfamning, träder sultanen något tillbaka, och utsträcker högra handen, på så sätt, att tummen vänder uppåt och lillfingeret nedåt.

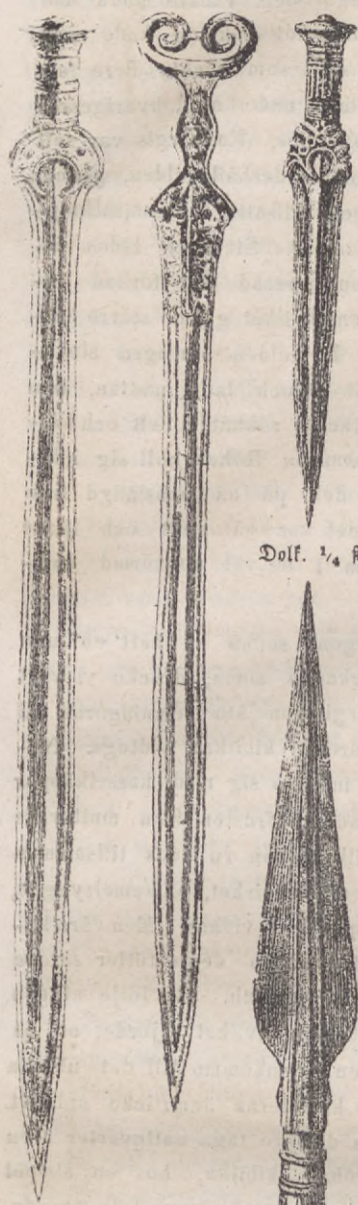
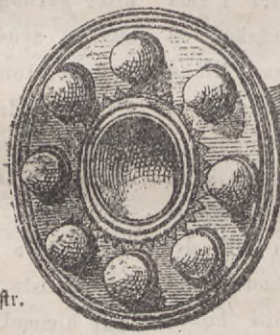
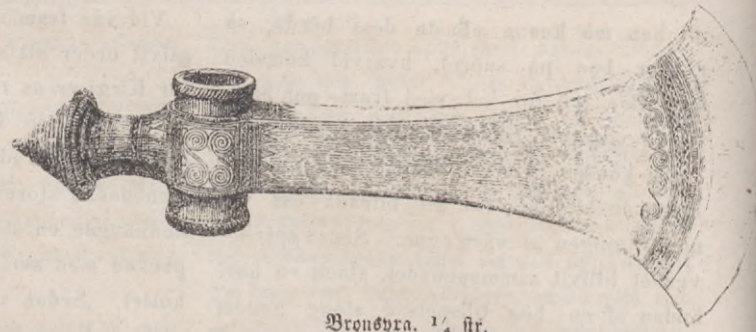
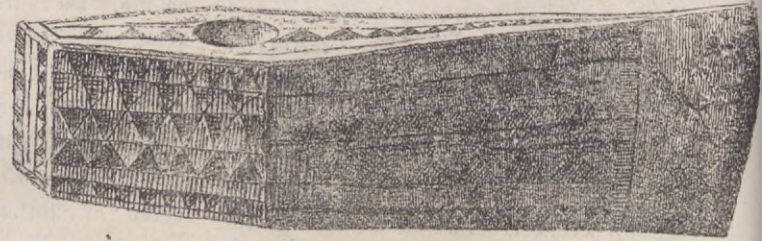
(Forts.)

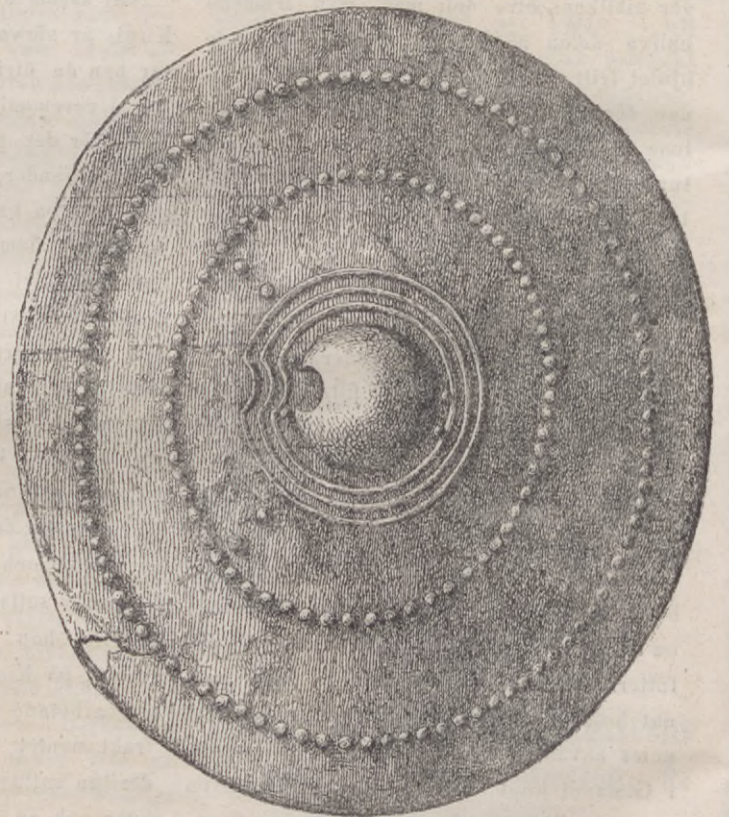

Danmarks Historia.

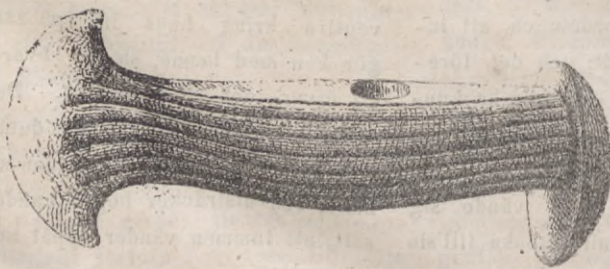
(Fortf. fr. No 4.)

Bronssvärd. $\frac{1}{4}$ fr.Lanspets. $\frac{1}{2}$ fr.Dolf. $\frac{1}{4}$ fr.Pilspeisar. $\frac{1}{2}$ fr.Bronslur. $\frac{1}{6}$ fr.Bronshyra. $\frac{1}{4}$ fr.Bronshyra. $\frac{1}{2}$ fr.

Med hänseende till wapnen, som åtföljde de dödas ben i grafven, finna wi stora framsteg sedan stenåldern. Swärden, hwilkas fästen stundom woro af trä, stundom af brons, men sällan belagde med guldfåtar — woro i allmänhet temligen korta, på sin höjd 5 quarter långa, och gifwa ingalunda anledning till den förmodan, att folket, som nyttjat dem, warit af någon särdeles kampa-storlek.

Bronstöld. $\frac{1}{6}$ fr. (Framsida)

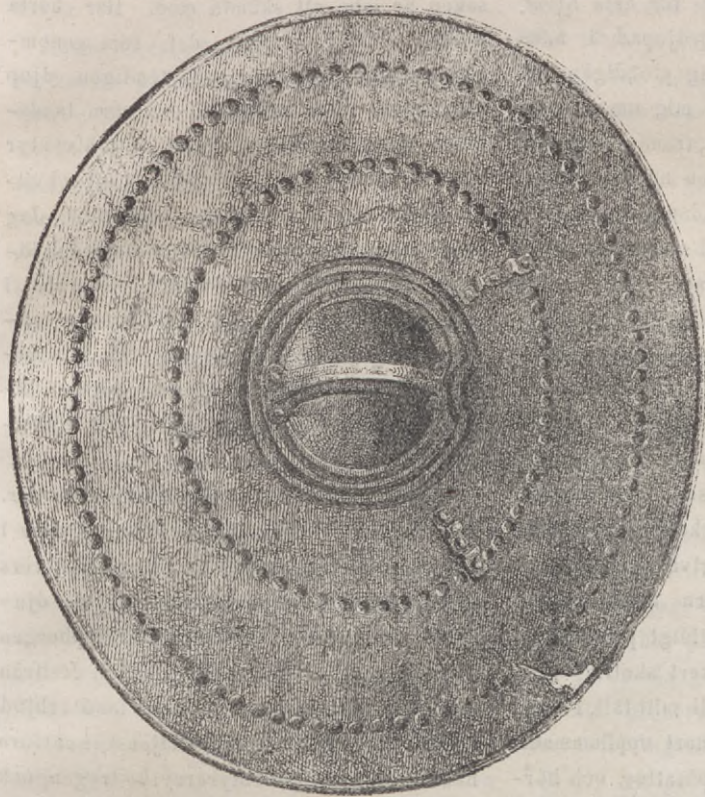
Bland andra angreppswapen, brukades stridsyggor, pilar, dolkar, lansar, hwilkas speisar woro af brons. Af försvarswapen fände man hjelmor och stödar. De simplare stöldirne woro utan tvifvel af trä, öfweidraget med läder och belagdt med metallplåtar; de präktigare deremot, hwaraf några hafwa blifwit bewarade till vår tid, bestå af tvenne bronsplåtar; randen är omgifwen af en metallring, för att kunna emotstå hugg, och handtaget af trä war fästadt på baksidan af den i midten warande upphöjningen. De äro mer-ändels prydde med en mängd figurer, spiraler och straler. Lika sirligt utarbetade äro lurarne af stöpt brons, hwilka säkerligen hafwa begagnats som trumpetor i krig och wid gudstjensten.

Stenpra från Bronsåldern. $\frac{1}{2}$ fr.

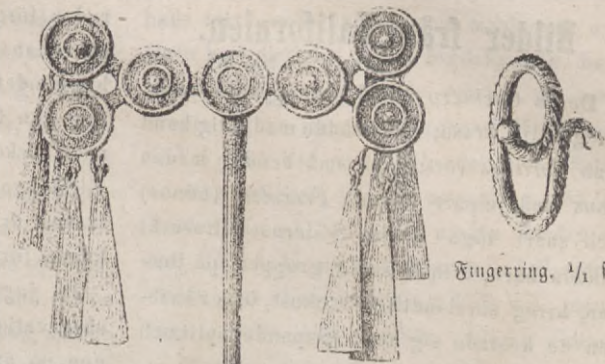
Högarne från bronsåldern finnas icke blott längs kusterna, som först blefwo bebodde, utan äfwen längre in i landet och på hedarne, trakter, som först i en senare tid blefwo bebyggde. Också finner man, särdeles på hedarne, stora samlingar af dessa högar, hwilka otwifwofaktigt härröra från fältslag, då de fallne blifwit begrafne på slagsfältet.

Bland mycken utmärka sig de spiralförmiga armband, som i
 nära hvar af flingrade sig fring armen, och utan tvifvel hafwa wa-
 rit i nämnd att afböja svärdsbugg.

Bronsföld. 1/6 fr. (Gränslban)

Nål. 1/2 fr.

Fingerring. 1/4 fr

Benknapp. 1/4 fr.

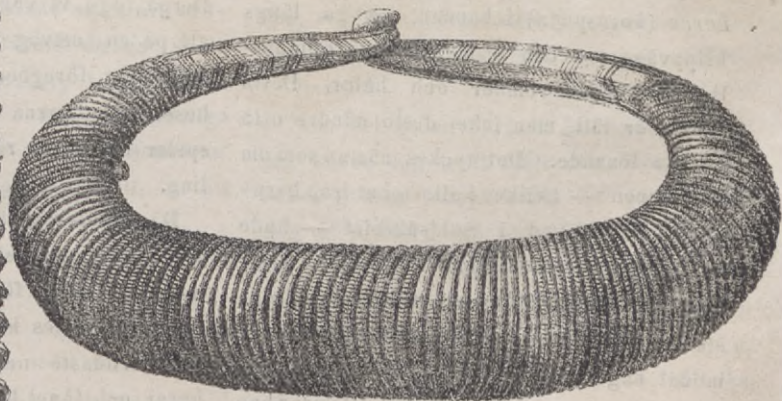
Bronsknapp 1/2 fr.

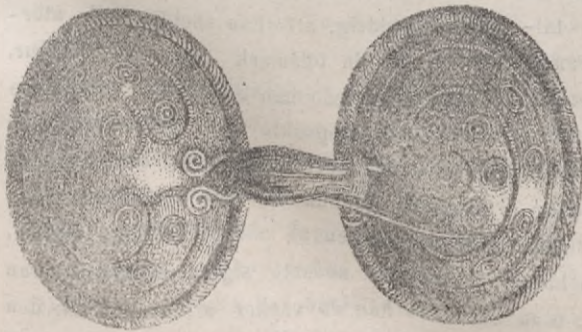
Hufvudsmycke. 1/2 fr.

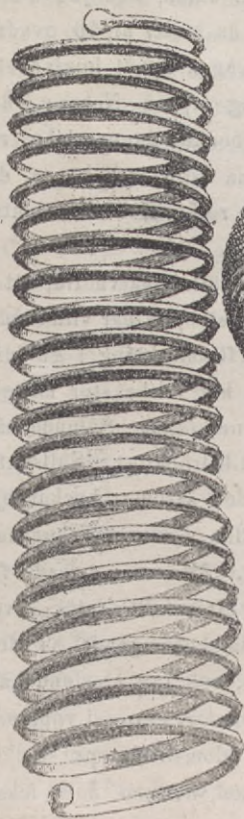
Pannsmicka. 1/2 fr.

Halsmycke. 1/2 fr.

(Fibula) Spänne. 1/2 fr.

Spiralarmsring. 1/2 fr.

Desutom har man funnit diademmer, hårmycken, halsmyc-
 ken, fingerringar, knappar, nålar o. s. w. Dessa äro icke alltid
 af brons (hvilken får likhet med guld, när den grönaktiga rosten af-
 tages och smycket poleras blankt), utan någon gång till och med af
 guld, som aldrig rostas, huru länge smycket än ligger i jorden. Man
 har till och med funnit hela skålar af guld, hvilkas bestämmeelse man
 förmodar hafwa varit den, att tjena som offerkålar wid gudstjen-
 sten. Guldet har således varit känt här i Norden, förr än silfret.

(Fortf. e. a. g.)

Bilder från Kalifornien.

(Forts. fr. N:o 6.)

Deras *Cocinero* (kock) uppgjorde snart en glädlig brasa, och knädde med flitig hand sina *Tortillas* (ett slags små bröd), medan hans medhjelpare kokade *Frixoles* (bönor) och snart lågo dessa Söderns pittoreskt klädda barn, i intressanta grupper, på jorden, kring sin landtliga frukost, öfver hvilken de kastade sig med glupande aptit och vilda rop.

The Yankees och Tyskarne voro lugna, och förrättade stilla men raskt sitt arbete; Fransmännen voro något lifligare. Men märkvärdige för en så stilla verksamhet, att de länge uadföllo mina blickar, — voro några söner från det himmelska riket (China), som med ett slags matinstrument, ett mellanting mellan gaffel och sked, lugnt och betänksamt inpraktiserade sin grötartade soppa i den breda munnen.

Med verktygen i handen skyndade nu alla till arbetet, och snart hörde man i hela dalen rasslandet af vaskbaljorna, och ljudet af hackorna, som inträngde i den kiselhaltiga marken.

Äfven i sättet att arbeta visar sig nationernas olika karakter. Amerikanen arbetar hårdt och uthålligt, och man urskiljer honom lätt bland alla på hans stilla, outtröttliga ifver; ungefär på samma sätt gå Tysken och den förnöjsamme Chinesen tillväga. Men Fransmannen är en äfventyrare, utan tålmod, och Mexikanen kan betraktas som guld- och dagtjuf i en person. Han arbetar sällan uthålligt. Vanligen ser man honom, endast med sin långa knif och *Cucharra* (kornspada) i handen, smyga längs klippväggarna och framgräfvat den guldhaltiga jorden ur remnor och hålor. Detta arbete är lätt, men icke desto mindre ofta ganska lönande. Det tyckes nästan som om Mexikanen — hvilken i allmänhet från barn- domen är inöfvad i guldsökeriet — hade en egen, medfödd fallenhet för detta yrke, och ofta ser man honom göra de lyckligaste fynd på ställen, der ingen menniska förmodat något guld. Men lika lätt, som han förvärfvar den ädla metallen, bortslösar han den också.

Längre upp i dalen ljud nu en trumpet-signal, och snart varnade jag omkring 20 *raskä* Karlar, som började arbeta vid floden. Det var "amerikanska kanalkompaniet," som, utan att vinna så mycket som en cent, hela sommaren arbetade strängt och oförtrutet med att i klippan spränga en annan bädd åt floden, för att, sedan på hösten, kunna skörda i den gamla bädden. Ett dyktigt arbete är ganska hårdt, och icke sällan ruinerande, och flere kompanier hafva

redan förgåfves uppfirat all sin egendom på sådana företag, hvaribland t. ex. uppbyggandet af dammar, dem en enda regndag kan förstöra, då den uppsvällda strömmen rycker allt med sig; och likväl finnas alltid nya, djerfva spekulanter, som, i fall lyckan är dem huld, på en enda sommar kunna förvärfva rikedomar för hela lifvet.

Då jag sålunda stod fördjupad i mina observationer, klappade mig plötsligen någon på axeln. Jag vände mig om, nästan litet förskräckt, — och se, framför mig stod doktorn från Natoma, i en minörs drägt. Han hade höga stöflor, sådana som minörerna vanligtvis nyttja vid sitt arbete, hvilket ofta verkställes i vattnet. Öfver den röda ylletygblusen, som af en gördel tvangs att ligga i prydliga veck, hängde den trogna studsaren, som ingen minör gerna är föru an. Den med breda skyggen försedda hatten pryddes af en örnfjäder, som rest sig så rakt upp i luften, som hade den helt nyligen flugit — och verkligen upptäckte jag också, att ur hans jagtväska framstack ett stolt örnnäbb. Doktorn hade kommit öfver bergen, och redan tidigt på morgonen lyckats göra ett vackert skott.

Jag förde honom nu till mitt tält, i hvars närhet en munter brasa snart upplammade. Pannan med vår frukost påsattes, och började snart koka, medan vi vaxlade minnen från den gamla, förrostade världen.

Sedan den landtliga måltiden var affärdad, axlade vi våra gevär och begåfvo oss på väg. Först undersökte vi den ännu ointagna marken i dalen, och jag utstakade mig på förhand en claim af 40 kvadratfot. Derpå togo vi vägen uppåt höglandet, för att på en omväg uppnå Natoma, hvilket ställe jag föregående dagen icke riktigt besett, men gerna ville lära känna, då det spelar en vigtig roll i Kaliforniens utveckling.

Då minörerna sällan hafva tid, att öfva den ädla jagtkonsten, så har villebrådet alls icke lidit någon förminskning i gulddistrikten, utan finnes här i lika stor mängd, som i de vildaste urskogar. Sålunda sågo vi harar och fågel tillräckligt. Sällsyntare är deremot högvildet, såsom råbockar, björnar och bufflar, hvilka senare förekomma talrikare i Norden. Men vi vandrade framåt, utan att fråga efter allt detta öfverflöd. Mera uppmärksamhet egnade vi deremot prairieplantorna, och jag återfann här våra aromatiska alpvevter, ehuru i yppigare former. Sålunda blomstrade på de högsta höjderna alprosen, hvilken dock icke hade en dvergaktig vext, såsom i Europa, utan bildade en liten tät buske af en fots höjd

Vid genomvandringen af en temligen tjock

furuskog, ropade jag på skämt till doktorn: "Se upp, här kommer en grå björn!" Hastigt som blixten kastade doktorn studsaren till kinden, men — den grå björnen kom icke. "God-dam!" sade han skrattande, men smått förargad; "jag hade visserligen god lust att skjuta en sådan en gång, men saken är icke att skämta med. Här borta komma vi in i en liten dal, som genomströmmas af en strid och temligen djup skogsbäck. Der bestod en af våra landsmän, Jakob Dürr från Basel, ett äfventyr med en *grissly bear* (grå björn), efter hvilket han ännu bär märken i ansigtet." Jag hade redan förut hört mycket talas om jägaren Dürr, som var berömd öfverallt i gulddistrikterna, der jag varit, utan att någon riktigt kände till honom. På min begäran, berättade mig doktorn i korthet historien om denne jägare och hans björnjagt:

"Jakob Dürr är en gammal Kalifornier. Han var en af dessa djerfva äfventyrare i Vesterns stater, som, för handelsaffärers skull, följde Indianerna ända in i de djupaste ödemarker, och öfver Klippbergen framträngde till nedra Oregon och derifrån till öfre Kalifornien. Detta land erbjöd honom då inge bättre förtjenst, hvarföre han förblet sitt äfventyrareyrke trogen, och slog sig på björnjagt. Liksom i dag, fanns det äfven då tillräckligt af dessa bestar i Norden, och en utmärkt skytt, som han var, gick han sällan åstad, utan att klämma sin "Bruning." Den bruna björnen är i allmänhet lättare att jaga, emedan han är mindre vig och stark än den grå, på hvilken jagten ofta är ganska farlig.

"Någon tid derefter uppstod guldlarmet och franträngde ända till den ödemark, der den vilde jägaren bodde, och äfven han bländades af den gula metallen, samt skyndade till guldflorenna. Härdad och van vid försakelser af hvarje slag, var han klippt och skuren till minör, och hans raske arbete lönades med den bästa framgång. Men han höll ingenstädes länge ut, då alla ställen, der han uppehöll sig, så småningom fylldes med äfventyrare, hvilkas djuriska snikenhet efter den ädla metallen blef honom så vidrig, att han heldre ville återvända till sin ödemark och sina vilddjur. Sålunda trängde han allt längre och längre fram, och uppsökte nya guldminor, men följdes och bortkördes oupphörligt af andra, och sålunda har man honom att tacka för upptäckten af många guldrika ställen. Sedan han nedsatt sig i Northforkdalen sadlade han en vacker aften sin häst, den han alltid medförde, och red ut, för att bringa sin gamla jagtpassion ett offer. För

tvenne år sedan, innan minörerna i massor inträngt i dessa trakter, funnos vida flere björnar, än nu; detta oakadt, ströfvade han länge omkring, innan han kunde upptäcka ett björnspar. Äntligen fick han, i den omtalade dalen, sigte på en grälle, som stod vid strömmen, och sörplade i sig sin aftondryck.

Skottet knallade, men den annars så trogna bössan gjorde denna gång icke behörig tjänst; djuret var endast svårt såradt. Det vände sig om, och rusade, skummande af raseri, med vilda språng mot sin djerfve fiende. Dürr hade icke tid att ladda på nytt, men han var försedd med sin lasso (kastsnara), den han handterade lika skickligt, som Mexikanerne, hvilkas favoritvapen hon är. I ett nu flög blylodet på ena ändan af snaran kring det rasande djurets hals. Den andra ändan var fastgjord vid sadeln, och jägaren satte sporrarne i sidan på sin ädla häst, för att bringa den i galopp, och sålunda strypa den sårade fienden. Men grälle var stark, och förhånade ansträngningarne af både häst och ryttare, i det han halade in strecket, och nalkades jägaren allt mer och mer. Dennes ställning blef allt farligare; redan lade odjuret sin breda tass på hästens länd, så att den i sin ångest stegrade sig högt; ännu en ryckning på linan, så kunde han nä jägaren sjelf. Då svängde Dürr sin studsare, och träffade med ett kolfslag, i hvilket han koncentrerade hela sin mannakraft, björnen på hufvudet, så att han tumlade tillbaka och släppte linan, den han fattat med tänderna. Dürr sprang från hästen, som stod stel och orörlig af förskräckelse, och störtade med dragen knif löst på fienden. Flere stygn, som icke voro dödliga, tjänade blott till att väcka grälle till nytt lif och raseri. Med högflyttad tass, rusade han angriparen på lifvet, som snart såg sitt blod flyta i strömmar från ett djupt sår på kinden. Dürr fördubblade sina ansträngningar, ty det gällde en strid på lif och död. Björnen hade fått tag i honom, och ämnade just skänka honom en kvalvande omfamning, då jägaren, med en väl riktad knifstöt, bröt hans sista kraft, så att han sjönk till jorden, med föremålet för sin dödliga ömhet i famnen.

Efter långa ansträngningar, lyckades det slutligen jägaren att lossöra sig från famntagat; men minnet af striden bär han ännu i ansigtet; såret på kinden har lemnat ett djupt och brutt ärr. Jag frågade honom en gång, om orsaken dertill, och fick höra historien. Så ofta han berättar den, tillägger han skrattande; "Det är nog icke värdt för mig, att gå på björnjagt hädanefter."

Emellertid hade vi uppnått stranden af floden Southfork, hvars lopp vi följde till Natoma. Detta ställe är en liten grufstad. Floden har här en ö-lik sandbank, der man nu i hela års tid skördat guld, men som ännu är ganska rikhaltig. Af detta ställe sattes sig, längre fram, Mormonerna i besittning, och den lilla staden, som nu uppstod, blef efter dem kallad Mormon-Island. Den består, till största delen af brädhus, mellan hvilka man dessutom ser ett och annat tält.

Då vi anlände till stället, rådde der friskt lif, isynnerhet på krogarne och i spelhusen. Framför hvart och ett af dessa ställen svajade en stor amerikansk flagga. Dessa spelvästen äro farliga frestelser för den efter lyckan jagande minören, som kanske första gången blott går in af nyfikenhet, men sedan så småningom, vid spelbordet, insuper passion för den ädla förlustelsen, likväl utan att på samma gång vinna kännedom om de inpiskade spelhexmästarnes djefvulka konster, hvilka, såsom bankhållare, ostörda drifva sitt skändliga yrke. Sålunda såg jag, redan i San Fransisco, många, som bar på sig allt sitt under månader förvärfda guld, ingå på sådana ställen, för att "probera." Men efter en stund kommo de antingen utrusände i vild förtviflan, eller, i fall de voro dess starkare, lugna, men nedslagne, smygande sig bort.

Äfven i denna lilla grufstad voro spelhusen eleganta och inredde med verklig lyx. Väggarne pryddes af de finaste tapeter; golvet i salen var belagdt med mattor. Till höger om ingången såg man skänken, på hvilken flaskor med viner och likörer voro uppställda bland smakfullt ordnade blomstervaser. Bakom disken stodo tvenne sköna uppapperskor, i ungdomens fulla fägring, hvilka i detta flickfattiga land voro föremål för allmän beundran. Kortligen, man hade uppjudit allt, för att förvandla detta helvete till en himmel.

I rummet näst intill såg man spelbord vid spelbord, kring hvilka trängde sig spelare och åskådare. Här såg jag de mest olika och ofta högst sinnrikt kombinerade spel praktiseras, af hvilka resu tatet likväl vanligen var, att vinsten spelades in i den sluge bankörens ficka. En redan till åren kommen Mexikan, den jag straxt igenkände som medlem af mexikanska kompaniet vid Northforkfloden, väckte isynnerhet min uppmärksamhet; han framställde en ypperlig bild af en passionerad spelare, och jag hade i detta ögonblick önskat mig Hogarthspensel, för att öfverlemnna honom åt veriden som ett afskräckande exempel. Hans långa, magra gestalt var vårdslöst inhöljd i en mexikansk mantel, den så kallade "saraben;"

hans torra, solbrända, skarpt markerade ansigte beskuggades af en bredskyggig hatt, så att man knappt kunde märka de små, svarta, djupt liggande ögonens lifliga spel. Sådan stod han vid spelbordet, och fästade sina blickar, i rask omvexling, än på korten, än på bankören, medan handen då och då rörde sig till börsen. Till utseendet var hans hållning kall och minen lugn, och man måste blicka honom i ögonen, för att se den fruktansvärda ångslan, som rasade i hans inre.

Mexikanen hade uppenbar otur; han förlorade den ena insatsen efter den andra. Plötsligen tog han ett djerft grabbtåg i fickan. Hans sista förråd af guldstycken låg på kortet, och för att förebygga allt bedrägeri, företog han sig att sjelf betrakta spelet. Hans ögon glödde som lyktgubbar under den vida hatten; ådrorna på pannan svällde af snikenhet; han gör sitt drag, och — var förlorad. Med ett doft *caracho!* (fördömdt!) slank han genom den hänskrattande hopen.

Vid vår ankomst till staden, hade doktorn öfvergifvit mig, då han såg flere människor stå framför hans tält och vänta på honom. Nu gick jag att söka honom. Han stod framför ett litet bord, som tjänade honom som kontorspulpet, liksom hans tält öfverhufvud föreställde både studerkammare, audiensrum, apothek och sängkammare, kortligen allt i allom. Han stod och vägde guld, sannolikt erhållet som betalning för försälda medikamenter. Att han, vil sina pretentioner rörande betalningen, förfor som en äkta Yankee, är helt naturligt, ty den, som vill lefva bland dem och icke låta narra sig, måste vara som de sjelfve, d. v. s. "torr."

Som det redan började blifva sent och jag kände mig trött efter den långa marschen genom bergslandet, lät jag förmå mig af doktorn, att stanna kvar öfver natten i Natoma. Jag delade således hans hårda bädd, sedan vi ända in på natten hade samtalat om våra ungdomsminnen, och ilade tidigt, följande morgon, tillbaka öfver bergen till Northforkdalen.

Då jag framkom, voro de fleste minörerna redan vid sitt arbete, och jag fattade spada och vaskbalja, för att begifva mig till min provisoriska claim, den jag nu ämnade nogare undersöka. Min väg förde mig genom *the Spanish camp*, och huru förundrad blef jag icke, då jag fann allting der i största lugn. Jag kastade en blick genom den öppna dörren till marktentaretältet, och kunde nu lätt begripa orsaken till sjusofveriet. (Forts.)

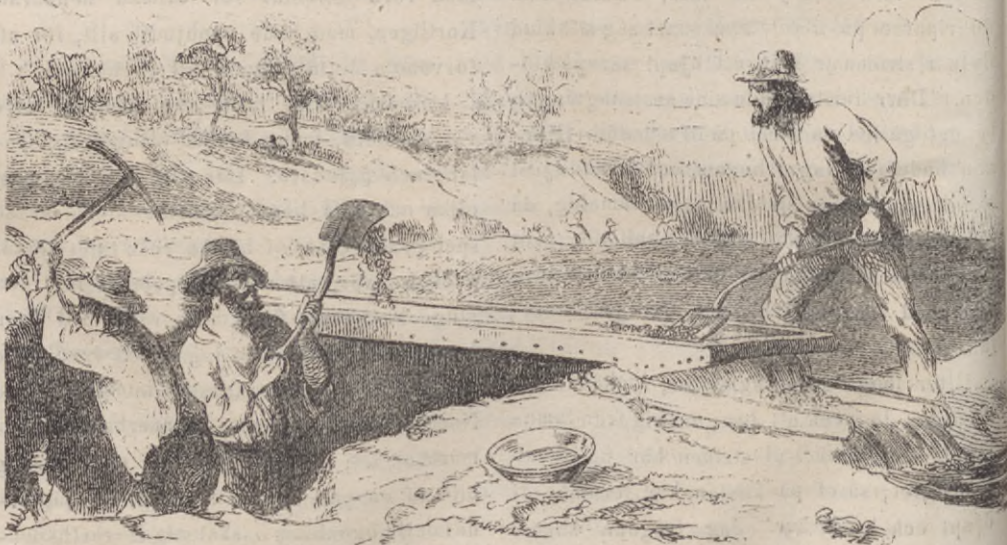
Kalifornisk guldvagga.

Kalifornisk vaskbalja.

Kalifornisk quicksilvermaskin

Kalifornisk Longtom.

Sju dagar på en amerikansk ångbåt.

(Af Gerstaecker.)

(Forts. fr. N:o 6.)

Simmons, som hade följt med kaptenen, kom efter en stund tillbaka, fattade Gray under armen, drog honom med sig och hviskade honom i örat: "damn it, det är förtretligt, men det är sant, att jag gerna gifve 50 dollars, om vi kunde löpa ifrån fartyget bakom oss; men detta säger jag icke kaptenen, ty jag tror nog han skulle fröjda sig åt att jag, som så nyligen fördömt kappseglingar, nu börjat intressera mig därför. Men säg mig, Gray — hur kom er älskade på det olyckliga infallet, att vilja begifva sig till Neworleans i Augusti månad? förmodligen hade hon för afsigt att lägga sig ned och dö i gula febern."

"Hon har ännu blott i korthet berättat mig förhållandet," svarade Gray, och skakade med glädje den gamle vännens hand; "hon är icke gift, — det var endast en skändlig osanning, som den gamle Taylor låtit utsprida. Men vore hon det också, så har hon likväl nu skäl, att vara glad; den gamle Taylor är borta, och den andre skurkens hufvud ligger vid Helena. Kroppen har man, såsom Stewart sagt mig, hvilken i hast underrättade sig om allt då vi afreste, ännu icke funnit. Taylors afsigt var att begifva sig till Matamores och derifrån till Mexiko; hvad gubben ämnade företaga sig der, vet jag icke, men hans planer hafva kommit på skam och Celeste är min. Den första ångare, som går upp för Ohio," fortfor han lifligt, "bestiger jag med henne; inom få dagar äro vi vid Point Pleasant, och derifrån har jag omkring 120 mil till min i nordostlig riktning in i landet liggande plantage, — och Simmons!" ropade han, och fattade den gamles hand, "om ni blott har hälften så mycket intresse för min lycka, som jag tror ni har, så helsa på mig, sedan ni ombesörjt era affärer i St. Louis; en brandy kan jag sätta för er, som ni skall få respekt för, och på peach brandy, cherries, gin och andra sorter skall det icke heller blifva brist. Med ett ord, jag tänker vi skola fördrifva tiden temligen trefligt."

"Topp!" sade Simmons och skakade handen på Gray; "jag kommer, — jag ämnar mig dessutom till hösten till Washington, och då min son nu är på min plantage vid

Atchafalaga, så kan jag gerna taga mig ett par veckors ledighet. — Men halloh," afbröt han sig sjölf, "hvad betyder ringningen? — Sannerligen, der hafva vi redan Memphis, och der är Diana!" med dessa ord utträdde han, jemte Gray och Stewart, som nu sällat sig till dem, på boilerdäcket.

Då Oceanic kom tätt under staden Memphis, som ligger högt uppe på en brant sluttning, passerade hon hastigt förbi det första varfvvet, och lade till vid det andra, för att landsätta en del passagerare, och emottaga andra om bord, hvilka nu i vild brådska nedsläpade sina kistor och koffertar utför höjden. I samma ögonblick lade Diana till vid det nedre, ungefär 300 steg derifrån belägna varfvvet och vexlade passagerare.

Men kajutpassagerarne på Oceanic, isynnerhet damerna, som togo den lifligaste del i den unga enleverade flickans öde, hade nästan alla samlat sig på hurrikandäcket, undantagandes Celeste, som hade fått veta flickans historia, och stannat kvar hos henne, för att intala henne mod och tröst.

Kapten Wilkens hade kikaren vid ögat, och observerade med spänd uppmärksamhet passagerarne, som sprungo i land från Diana, för att utröna, huruvida den gamle vilde plantörens figur kunde befinna sig ibland dem; emellertid riktades hvarje öga dels på kapteneus anletsdrag, dels på den andra ångaren; men det var svårt att i den låta, hit och dit böljande folkmassan urskilja någon bestämd gestalt.

Åter ljud klockan på Diana, och allt hvad som icke hörde till fartyget, sprang raskt i land, medan eldskötarna åter tillslöto sina eldluckor, hvilka de öppnat för att utsläppa hettan; med långa, tunga jernstänger omrörde de bränderna, så att en tjock, svart rök bolmade upp ur skorstenarne.

"Rör på klockan, mr. Blackheath!" ropade kapten Wilkens till sin styrman; "jag tror, att Diana sjölf vill kasta skurken om bord till oss, ty der på boiler-däcket står en figur, som . . . — godt, han må springa öfver bord till oss, — men damn my eyes — fördömme mina ögon —, om han skall taga de unga människorna ifrån mitt fartyg, emot deras vilja, ty själfmant följa de honom nog icke; men envisas den gamle tyrannen, att slanna kvar om bord ända till St. Louis, — nå väl, då sätter jag er, mr. Dalton, och er älskade, om

natten, i land vid Kaskaskia, eller någon annan liten stad vid flodens stränder, och medan I lugnt och makligt låten viga er, tar jag den gamle med till St. Louis, der han må försöka att utfundera, på hvad ställe ni landstigit."

"Go ahead", ropade han till lotsen, och åter klingade klockan, medan Diana brusade fram i full fart. Men från stället, der hon legat, kom, med höga rop, en man springande, som tycktes i brådska hafva glömt sin rock, ty han var i blotta skjortärmarne. Han svängde mössan, som han höll i handen, och skrek af alla krafter på Tyska: "håll, håll, för Guds skull håll!" och ett fröjderop svarade honom från melandäcket på Oceanic.

Det var Tysken, som i Neworleans blifvit skild från sin familj, och nästan förtviflat om att någonsin få återse den. Han hade bestigit den första ångare, som gick upp för floden, och det var lyckligtvis Diana, ty ingen annan hade kunnat upphinna Oceanic. Han tycktes hafva kommit just i rättan tid, för att se ångbåten, som hyste allt hvad honom var kärt och dyrbart i världen, åter afgå, och i dödsångest frampressade han det rop, med hvilket han tänkte uppehålla ångaren, som en gång förut icke aktat till hans jemmerskri.

"Stöt ifrån!" ropade styrmannen, då matroserna dröjde, och tycktes vilja invänta karlen; "stöt ifrån — damn it — stöt ifrån!"

"Håll!" ropade kapten Wilkens, som hört hustruns glädjrop, och anade sammanhanget — "håll! tag mannen om bord!"

"Ay, ay, sir," svarade Styrmannen. Ännu en gång utkastades trossen, och fartyget fastgjordes vid land.

I detta ögonblick susade Diana förbi.

"How are you — hur mår ni — kapten Wilkens?" ropade en ung, smärt man, som stod uppe på hurrikandäcket, och svängde sin hatt mot den sålunda tillropade, som vänligt besvarade helsningen; — det var kaptenen på Diana.

Dalton tryckte krampaktigt Gray's hand, och såg med en salig, tacksam blick upp till himlen, då den flyktiga ångaren flög förbi, utan att hafva den fruktade mannen om bord.

Men nu riktades allas uppmärksamhet på scenen, som egde rum der nere, i ören af fartyget, då den i Newyork kvarlemnade sprang om bord. Högt j.

varlemnande sprang om bord. Högt j. blandade följ-

lo hans hustru och barn honom om halsen, smekte och kysste honom, torkade svetten från hans panna, gjorde honom tusende frågor och läto honom icke komma till tals för nya kyssar och omfamningar.

Till och med eldskötarna och matroserna, till största delen löst, rått folk, härdade mot hjertats mildare känslor, drogo icke på munnen, ehuru Tyskarne pladdrade på ett språk, som de icke förstodo och hela scenen onekligen hade en liten anstrykning af löjlighet; de arma människornas rena, allt annat förgätande kärlek gjorde till och med intryck på dessas hjertan, och några af dem gingo bort och skakade handen på mannen, som, knappt anländ till den främmande verldsdel, genom ett nyckfullt öde sett sig beröfvad allt hvad som var honom dyrbart i lifvet, och nu på en gång återfått alla, alla sina käre.

Kaptenen, Dalton, Gray, Simmons och Stewart gingo nu ner till honom, och Stewart, hvilken, såsom född Pennsylvanier, talade temligen bra Tyska, måste utfråga af mannen alla de ställen, der Diana laggt till, och huruvida icke någonstades på stranden, nedanom den sista staden, Vicksburg, passagerare hade gifvit tecken att vilja komma om bord?

"Jag känner icke, om några hafva vinkat," svarade Tysken; "endast det såg jag, att en gång kom en herre, jemte en svart karl, roende i en båt. Han vinkade och ropade, och en Amerikan, som talade Tyska, sade mig att han ville om bord; men vi voro redan något väl långt ifrån honom, och efter hvad folket sade mig, hade kaptenen hållit ett vad, att om 6 dagar vara i Louisville, och stannade därför ingenstades, för att intaga passagerare, utom på de ställen, der han hade dylika att sätta i land.

"Af däckspassagerarne," fortfor han, då han såg alla uppmärksamt lyssna till hans ord, ehuru ingen mer än Stewart förstod honom, — "af mellandäckspassagerarne tog kaptenen ingen betalning, endast de hjälpte till att bära ved.

"Nå, mr. Dalton," sade kaptenen, leende, till den unga mannen, sedan Stewart tolkat Tyskens berättelse, "nå, nu är ni säker, ty af alla de ångare, som lågo i New-orleans finnes ingen annan, som upphinner Oceanic, om de också ville elda med beck och svafvel. Senast den 7:de äro vi i St. Louis, och är er svärfar *in spe* förnuftig, så blir han sittande stilla på sin plantage, der han, efter behag, kan roa sig med att pina sina slafvar."

Emellertid var Oceanic i full fart, och

staden Memphis sjönk allt mer och mer tillsammans i det aflägsna fjerran, tills den slutligen endast som en hvit strimma skimrade genom skymningen, som nu hastigt hörjade lägra sig öfver floden.

Då det hade blifvit alldeles mörkt, lade ångaren ännu en gång till, för att intaga ved, och slingrade sig sedan fram genom de otaliga bugter, som Mississippi här började göra (bland hvilka isynnerhet en är så tvär och farlig, att sjöfolket kallar den "the devils' elbow" — djefvulens armbåge), samt nalkades allt mera Ohios mynning.

Men denna afton måste Mr. Simmons söka sig andra spelkamrater, ty Mr. Gray var allt för upptagen i himlen, för att nu tänka på kort, eller (hvad som var ännu förtretligare för Simmons) på brandy-glas. Han satt framför ingången till frantimmerskajutan, vid Celestes sida; han höll hennes hand i sin och ömt lutande sig till hennes öra, skildrade han för henne alla sina utståndne smärtor och lidanden, tills den hulda flickans sköna, mörka ögon stodo fulla af tårar, och hon föll honom om halsen, leende som en vänlig Majmorgon och försäkrade honom, att numera intet, intet på hela vida jorden skulle skilja dem åt.

En äldre man låg just i djup sömn i sin koj, hvilande på ryggen och med händerna knäppta öfver bröstet, då styrmannen lutade sig öfver honom, höll lyktan för hans ögon, och ropade barskt: "do you wood?"

Mannen vaknade och uppslog ögonen, och seende det bländande ljuset fött framför sig, skrek han af alla krafter: "eld, eld!"

"What is the matter?" — hvad står på —, skrek styrmannen, och for tillbaka, öfverraskad af det häftiga utropet. — "Hvad för d—n skriker ni?" fortfor han skrottande, då han såg den andre sittande med öppen mun och uppspärade ögon, kastande vilda blickar omkring sig; "sansa er, karl! — här är ju ingen, som gör er något qadt!"

"What in the name of God, do you want?" — Hvad i Herrans namn vill ni? —

"Bär ni ved?" frågade styrmannen.

"Är det därför ni gör sådant mordiskt oväsen?" frågade den andre, och uppspärade ögonen ännu mer.

"Bär ni ved?" frågade styrmannen, utan att det ringaste låta bringa sig ur fattningen.

"Nej, i tre d—rs namn, nej!" skrek mannen, som nu kom till insigt af sina löjlige manövrer, då han såg de många grinande fysiomierna omkring sig, — "nej, gå åt h—e!" och dermed vände han sig åt väg-

gen och visade sitt animerade publikum baksidan.

"Wood pile! wood pile!" sade styrmannen, och klappade på axeln en Tysk, som nyss stigit upp, och då han fann sin kista öppen, med dödsbleka kinder börjat undersöka dess innehåll, för att finna sina penningar, — hans hela förmögenhet, på hvilken hans framtida existens berodde. Men förgäfvos genomgräfd han med af ångest darrande händer sina torftiga mobilier, och tröst- och rädlös stod han och stirrade med glanslösa ögon på de kringvräktade klädespersedlarne, medan stora tårar runno ned utför hans bleka kinder.

"Wood pile, wood pile, man! — raskt! släpp era lumpor; — damn it, hör ni då inte?" skrek styrmannen förargad, då Tysken, utan att akta till hans uppmaning, stod orörlig och stirrade i sin öppnade kista.

"Allt är stulet!" mumlade han äntligen för sig sjelf, betäckte ansigtet med händerna, och dignade, öfvervåldigad af smärta, ned på sina knän.

"Hvad d—n är det nu, som är i olag igen?" frågade styrmannen, och såg sig förargad omkring i kretsen.

"Det är någon som har blifvit bestulen på sina penningar," svarade en af matroserna, som förstod Tyska.

"Bestulne?" skrek med gäll röst mannens hustru, och trängde sig med ett ångestskri fram mellan karlarne; — "bestulne? alla våra penningar? Jesus, Maria!" quidde hon, då hon fick se den öppna kistan och sin nedknälade man, som företedde en bild af stum förtvivlan. "Jesus Maria!" ropade hon ännu en gång, och sjönk med ett högt jemmerrop ned vid kistan.

"Wood pile — damn it!" skrek styrmannen; "ut med er! Hvad står ni här och gapar för? Fartyget har laggt till; rasonnera och lamentera sedan, men bär nu ved, det fan tage er!"

Karlarne, som skulle bära ved, gingo ut! men den bestulne mannen blef liggande stum vid sin kista, medan hans hustru med vild brådska ännu en gång genomskökte hvarje vinkel och vrå i densamma, och utkastade hvarje klädeslapp; men det var förgäfvos; penningarne voro och blefvo försvunne. Med lika missgynnande resultat aflopp den undersökning, som flere af passagerarne utbådo sig af kaptenen. Tjufven hade nemligen i hemlighet gått i land, och föredragit ett kort uppehåll i ett blockhus bland träskan framför den visitering, han sannolikt skulle haft att befara på ångbåten. Den påbörjade undersökningen uppgafs snart. Också är ett sådant

företag ett högst otacksamt göra på en amerikansk ångare, der så många mörka vrår och vinklar göra återfinnandet af stulna saker, om icke omöjligt, likväl ytterst svårt. Redan inbrut dagen, då alla vidare försök, att upptäcka tjuften, uppgåvos såsom fåfänga, och hvar och en tycktes känna deltagande för de arma människornas förlust, undantagandes de begge spelarne, som, utan att gifva minsta akt på larmet omkring sig, ja utan att ens fråga efter orsaken dertill, endast och allenast sysselsatte sig med sitt spel. Först då morgonen med kylig hand bortjagade nattens skuggor, och solens första strålar stulo sig in genom dörrar och fönster på mellandäcket, släckte de sitt matta talgljus, för att fortsätta spelet vid dagsljuset. Men i kajutan gjorde Simmons en kollekt för det stackars folket, som åtminstone för ögonblicket kunde skydda dem mot brist.

Oceanic fortsatte sin resa med susande fart, och den ena krökningen efter den andra af den väldiga floden visade sig, och försvann.

Ändlösa skogar, hemska, dystra vildmarker lågo på båda sidor, endast här och der afbrutna af ett litet blockhus, bebott af någon nybyggare, som, nästan afskuren från allt meniskt sällskap och överlemnad åt musquiternas välbehag, nedsatt sig här för att sälja ved till de förbifarande ångarne, ehuru hvarken träden, som han fälde, eller marken på hvilka de vexte, voro hans egendom. Nästan osynlig, framskyntade hans lilla låga boning mellan den omgifvande urskogens jättestammar. Också skulle betraktaren från en förbiseglade ångare knappast kunnat upptäcka en ljusning i den täta skogen, hade icke ett litet ljusgrått bråttak, som framskyntade mellan en grupp af utdöda träd, förråd, att här vistades en familj, en län i mensklighetens stora samfundskedja. Det lilla huset tycktes, vid första vindstöt, oundvikligen böra krossas af de kolossala, överhängande trädstammarna. Vid åsynen af denna boning, måste åskådaren ovillkorligt utropa: "Hvad i Guds namn kan förmå människor, lefvande, tänkande, förnuftiga människor — om de då nödvändigt vilja söndra sig från alla sina likar och föra ett ensligt, från hela världen afskildt lif — att nedsätta sig i sådana sumpiga, endast af insekter, reptiler och vilddjur bebodda trakter, der febrar och alla möjliga sjukdomar rasa; der Mississippiföversvämningar stränderna, så att nybyggaren mången gång måste lasta hela sin lilla egendom i en båt, för att rycka den undan den giriga floden, medan han ser hela sitt vedförråd betäcka dess breda yta, och ofta icke ens finner en torr plats, der han kan begrava sina döde.

En lätt, blå rök hvirflade upp från dessa civilisationens förposter, och jagad af en lätt vind försvann den bland de väldiga kronorna af bomullsträden, som på alla sidor omgäfvade den lilla öppna platsen, medan täta buskar och tallösa sling-rvexter uppfyllde rummen mellan de ofantliga stammarna och sålunda på sätt och vis bildade en grön vägg kring det hela.

Oceanic strök just förbi en af de beskrifne skogsöppningarne; men denna tycktes helt nyligen hafva uppstått, då icke ens de tätt invid stammen afgrenade trälen ännu voro förtorkade; icke heller var någon famn ved uppstaplade, och endast det ljusa, glänsande, af nyligen sågade bräder byggda taket, jemte några hvita och fläckiga kor, som gingo i rad efter hvarandra på en smal trampad stig tätt invid stranden, förkunnade närvaron af menskliga väsenden.

"*Halloh the boat!*" ropade en röst från stranden, och en hvit näsduk svängdes på en käpp.

"Vill ni lägga till?" frågade lotsen kaptenen, som stod jemte honom vid *the pilot-house* och hade ögonen fästade på stället, hvarifrån rösten hörts.

"Gira litet med fartyget! Det tycks vara en ensam karl; — vi skola fråga honom hvad han vill."

"*Halloh the boat!*" ropade rösten på nytt, med mera otålighet, än förut; kaptenen drog ett par gånger på klocksnöret, för att antyda den på stranden väntande, att han hört honom och ämnade lägga i land, och ångaren sköt snedt öfver strömmen till stället, der mannen stod och ännu hviftade med sin näsduk.

"*What do you want?*" (Hvad önskar ni?) ropade kaptenen, då han kommit nog nära.

"*Where are you bound for?*" — Hvar ämnar ni er? —

"St. Louis!"

"*Ay, Ay!*" ropade mannen på land, till tecken, att han förstätt svaret.

"Ni vill om bord?" frågade kaptenen med otålighet.

"*Don't you want to buy a damned good canoe?*" — vill ni inte köpa en fördömdt god kanot? — gaf den andre, med största lugn, till gensvar, hållande handen som en tratt för munnen.

"Ni vill då icke om bord?" frågade kaptenen, på en gång förundrad och förargad.

"*I say* — jag säger — *don't you want a damned good canoe?*" frågade den oföbätterlige, påräknade passageraren.

"Gå åt h—el!" röt kaptenen rasande, och vinkade åt lotsen att fara vidare.

"*Ay, ay!*" ropade mannen på stranden, som icke tycktes hafva förstätt det sista

tillropet, vände sig derpå lugnt om och gick in sitt hus.

"*Bles mes eyes* — välsigne mina ögon — kapten," sade Simmons skrattande, då denne inträdde i kaju an; "hvarföre gick ni icke in på den goda handeln? Sannerligen måste kanoten varit mycket god, då ni seglade tvärt öfver Mississippis bredd, endast för att lå höra talas om den!"

"Skämta ni!" sade Wilkens leende; "men hvad ville jag göra? Hade jag lagt i land, så hade den slyngeln helt lugnt gömt sig bland säfven, och den onde sjelf skulle icke hafva upptäckt honom; vid dylika fall, är det bäst, att hålla god min i dåligt spel."

"Tror ni då, att mannen ville drifva med er?" frågade Simmons förundrad.

"Hvad annat?" svarade Wilkens; "jag kan icke föreställa mig, att en förnuftig menniska, på fullt allvar, tillropar en ångare att fara tvärt öfver flodens hela bredd, blott för att bjuda ut en erbarmelig kanot, om hvilken karlen sjelf vet, att den på sin höjd kunde begagnas som bränsle."

"Men det var en *damned good one*" — fördömdt god —, sade skrattande Stewart, som slöt sig till dem.

"Ni har icke rätt, kapten — tro icke det," sade Simmons; "det var mannens fullkomliga allvar, och hade ni lagt i land, så hade han stannat kvar på stranden, i den fasta öfvertygelse, att ni kom, för att bese hans kanot."

"Hvad gjorde nyligen en min granne i Atchafalaga? Han hade hållit vad med en annan om en gallon whiskey, att ett svin, som han höll på att slagta, vägde 200 skålpund, och icke, såsom den andre påstod, blott 180. Då ingen våg fattas i grannskapet, så hade de öfverenskommit, att låta den förstkommande bestämma vigten, och att antaga hans dom såsom afgörande. Den förste, som kom, var ångbåten *Blackhawk*, hvilken, på samma sätt som vi, rullade upp, vid andra stranden af floden. Mina begge vadhållare ansågo detta som en himlens vink, att icke blott kalla kaptenen till skiljedomare, utan äfven af honom köpa den öfverenskomna gallonen whiskey, då detta var det enda sätt, på hvilket den så älskade drycken — jag för min del tycker annars mer om brandy — kunde erhållas. Sagdt och gjordt! Med verkligt raseri började de att hvifta med sina näsdukar, och då fartyget icke hade särdeles många passagerare om bord, och kaptenen hoppades förtjena en 15—20 dollars, så satte han öfver floden och lade i land. Men han blef icke litet förvånad, då han blifvit kallad blott för att bestämma vigten af ett svin. Han svar och skällde; men hvad tjänade det till? och

utan upprättelse måste han fortsätta sin väg, hvarvid de, i sin väntan bedragne kamraterna — då han icke ville lemna dem något whiskey — till på köpet skickade efter honom alla möjliga hederstittlar."

"Men voro de verkligen så oefterrättliga, att göra det på allvar?" frågade kapten Wilkens.

"På lika så fullt allvar, som mannen derbortafrågade er om ni ville köpa en kanot; och jag är fast öfvertygad, att han på samma sätt skall antasta nästa ångbåt, som far förbi."

"Nå då hafva Yankees i sanning icke orätt, när de göra sig lustige öfver oss här i Vestern, och Bloomfield skall, om han återvänder till Östern, hafva vackra saker att berätta om oss."

"Det står icke så illa till, som ni tror, kapten," sade Bloomfield, som nu åter var god vän med Stewart; "när Vesterns inbyggare omtalas i Yankeestaterna, så är det ingalunda som dumhufvuden. Tvärtom har jag hört, att krämarna och urhandlarna från Östern, som genomgå alla staterna, alltid gjort mindre goda affärer i Vestern, än i mellanstaterna.

"Era urhandlare i all respekt för öfrigt," sade Simmons, "så har min far sagt mig, att en yankee *clock pedlar* — urhandlare — till och med är i stånd att narra ett ur på en man, som ligger i dödens käftar, ja, att en sådan aldrig lemna ett hus, der han en gång ingått, utan att der hafva kvarlemnad någon försäld vara."

"Nå klockhandlarna äro dock likväl de solidaste, invände kapten Wilkens; "man kommer ihåg, hur Yankees bete sig med sina i kanfas insydda träskinkor, af hvilka de sälja hela skeppsladdningar."

"Eller med sina af tallträ svarfvade muskatnötter," tillade Bloomfield."

"Allt detta, är likväl ett intet mot en uppsats, som jag fann i en tidning från Charleston — Syd-Carolina —," sade unga Gray, och upptog ur fickan ett tidningsblad." Det tycks, som om våra landsmän i Öster lägga sig starkt på korffabricering. Hör på bara! Här står, i numret för den 17:de Juni, följande underrättelse:

"De medvurstar, som komma från Hartford — Connecticut —, bestående af finskuren flanel och potates, gå så der temligen an, men de, i hvilka man derjemte inblandat grått papper, kunna icke ens ätas af hundarne."

"Icke illa!" sade Bloomfield med ett högt skratt, i hvilket de andre hjertligt instämde;

"icke illa! Mina landsmän tyckas göra framsteg i industrien, men i hästhandeln deremot stå de så mycket mer tillbaka för folket i Vestern, serdeles beträffande det indianska sättet, att köpa hästar, i hvilken affärgren isynnerhet Arkansas-folket skall vara utmärkt skickligt."

"Nå, jag vet just icke om Missourierna gifva mycket efter" inföll Stewart. "I detta hänseende existera vidsträckta förbindelser mellan de båda staterna, så att, hvad som stjåles i Arkansas, finner i Missouri lätt afgång, särdeles som i den senare staten icke mer finnes dödsstraff för häststöld; detta höll fordom slynglarne i en smula respekt, och gjorde att om de verkligen funderade på något af det slaget, de gerna betänkte sig två gånger på saken. Men jag menar," sade han, och såg på Simmons, "att vi taga oss ett parti; vädret börjar åter blifva fult der ute, och vi kunna icke fördrifva tiden på bättre sätt."

"Hjertan, gerna," inföll Simmons; "jag ämnade just, sjelf föreslå detsamma; men först måste jag taga mig en klunk, ty att sätta mig så fastande till spelbordet öfverensstämmer icke med min natur — därför kypare! Hit med glas."

Mr. Gray ursäktade sig likväl denna gång, och lemnade sin plats åt Bloomfield, till icke särdeles tillfredsställelse för mr. Simmons, som ännu icke riktigt litade på honom, vid minnet af de gamla jagthistorierna. Stewarts senaste berättelse hade likväl temligen lugnat honom, och han ansåg icke, åtminstone för ögonblicket, en andra tillrättavisning vara af nöden.

Under tiden fortsatte ångaren sin väg med susande fart, och landade först emot aftonen, för att intaga ved, medan passagerarne åto qvällsmat. Måltiden var slutad, veden om bord, och Oceanic genomskar åter den strida floden, då från mellandäcket hördes ett fruktansvärdt larm, som tycktes vexa med hvarje ögonblick.

"Halloh!" ropade kapten Wilkens, "hvad står nu på igen? Det vete vår Herre, att på denna resa ser det ut, som om sjelfva d—n tagit herberge på mellandäck; oväsendet tager aldrig slut. Jag får sjelf se efter, hvad de hafva för sig, annars kan det blifva frågan om både blod och lik."

Med dessa ord, uppsteg han från spelbordet, och närmade sig dörren, då styrmannen i detsamma inträdde, i sällskap med en ung Tysk, som med färdighet talade Engelska.

"Kapten!" började styrmannen, "den fördomde Negern, kocken, har gjort dumma streck, och — men mannen här kan berättat det bättre, sade han, och pekade på Tysken; "han har hört allt. Hela saken afhandlades på Tyska, och då kan icke fan begripa, hvarom frågan är."

"Och hvad är er önskan?" frågade kapten Wilkens artigt den unge mannen, som stod blek och nästan mållös; "hvad har min kock gjort er?"

"Det skändligaste, nedrigaste, som man någonsin erfarit af en Neger," utbrast den unge mannen, och gaf sin kufvade vrede fritt lopp. "Gentlemen," sade han, och vände sig till samtliga kajutpassagerarne, — "gentlemen, hören mig, och sägen sedan sjelfve, hvad man skall göra med skurken."

"Bland mina landsmän, som nästan alla helt nyligen anländt från sitt gamla hem, för att här söka ett nytt fädernesland, finnes äfven en fattig, döfstum, fader- och moderlös flicka, som blifvit uppfostrad af lika fattiga menniskor. Hon ville icke öfvergifva dem, då de utvandrade, utan följde med. Barnet (ty hon är knappast 16 år) följde i dag — då fartyget lade till, för att intaga ved, och största delen af passagerarne befann sig på stranden — utan misstanka den svarta skurken, kocken på denna ångbåt, i spiskammaren, lockad af åtskilliga läckra bakelser, som han visade henne, och läfvade att skänka henne, i fall hon ville följa med. Inkomne i spiskammaren, begagnade sig bofven af den arma flickans naturfel — då hon icke kunde ropa på hjälp — och våldtog henne.

"Död och Djefvul!" ropade Stewart.

"Helvete och förbannelse!" ropade Simmons på samma gång — och, "krossa den förbannade Negern, — häng honom, — kasta honom öfver bord!" skallade det från alla håll.

"Då bofven hade tillfredsställt sina djuriska begär," fortfor Tysken, störtade det arma barnet, med dödsångest och stel förtviflan i anletsdragen, bort till sin herrskarinna, och berättade på sitt teckenspråk, det gräsliga, som händt henne, medan skurken i köket skröt för sina kamrater öfver sin skändliga bedrift."

"Hvar är kocken?" frågade kapten Wilkens, bitande sig i läppen och stampande med foten; "fördömme den skurken — han skall hängas!"

(Forts.)

